

**ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
ЗАХІДНОДОНБАСЬКИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра економіки та менеджменту**

Таблиця 1

Назва дисципліни	Регіональна економіка
Викладач	Ченцова Юлія Петрівна
Портфоліо викладача	https://zi-maup.com.ua/portfolio-vykladachiv-ekonomika-ta-menedzhment/
Контактний тел.	095-890-6201
E-mail:	kafedra_economics_management@ukr.net
Сторінка дисципліни на сайті	https://zi-maup.com.ua/metodychni-materialy-sylabusy/
Консультації	Згідно з графіком консультацій викладача кафедри Консультації в день проведення лекцій/лабораторних занять (за попередньою домовленістю). Можливі он-лайн консультації через Skype, Viber. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.

1. Коротка анотація до дисципліни

Дисципліна «Регіональна економіка» відноситься до обов'язкових навчальних дисциплін професійної підготовки, вивчення яких забезпечує майбутніх фахівців сукупністю знань щодо теоретичних і практичних засад територіальної організації продуктивних сил України, сучасного стану та напрямів регіонального розвитку економіки.

2. Мета дисципліни - поглиблення й розвинення знань щодо науково-методологічних засад функціонування соціально-економічних систем регіонів, узгодження загальнодержавної і регіональних політик та інтересів, ресурсного забезпечення та організаційно-економічних механізмів комплексного соціально-економічного розвитку регіонів з урахуванням впливу національних та глобальних чинників.

3. Завдання навчальної дисципліни є: засвоєння теорії регіональної економіки і регіонального розвитку, наукових засад регіональної економічної політики; оволодіння знаннями про територіальну і галузеву структуру господарського комплексу України та її регіонів, об'єктивну необхідність раціонального та ефективного використання природних, науково-виробничих, людських ресурсів регіонів країни; засвоєння принципів раціонального природокористування та охорони навколишнього середовища.

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Таблиця 2

Компетентність	Ступінь сформованості
1	2
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері організації трудових процесів або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p>
Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції	<p>СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем раціоналізації трудових процесів,.</p> <p>СК2. Здатність раціонально організувати діяльність персоналу раціонально з максимальним трудовим ефектом у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.</p> <p>СК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.</p> <p>СК4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.</p>

Формування сукупності компетентностей спрямоване на досягнення програмних результатів навчання:

ПРН1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

ПРН16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

5. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 3

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Курс	3
Семестр	6
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, в тому числі:	
Аудиторні	28 лекційних та 28 семінарських (практичних) годин
Модульний контроль	2 модульні контрольні роботи
Самостійна робота Індивідуальне науково-дослідне завдання	64 годин в планах семінарських занять, завданнях для самостійної роботи студентів, надається студенту на занятті при ознайомленні з силабусом.
Форма семестрового контролю	екзамен

6. Статус дисципліни: обов'язкова професійної підготовки.

7. Пререквізити Базові знання з дисциплін: політична економія, економічна теорія, статистика, галузеві економіки, демографія, соціально-економічна географія.

Кореквізити: «Національна економіка», «Міжнародна економіка», «Економічна статистика», «Прийняття управлінських рішень».

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

- Програмне забезпечення для доступу для законодавчої бази на сайті: www.rada.gov.ua/laws

–*програми та сервіси для перевірки оригінальності текстів (Plagiat, Antiplagiat, Unichek).*

У міжсесійний період бажано користуватися комп'ютерною технікою (з виходом у глобальну мережу) та оргтехнікою для комунікації з викладачем та підготовки друку; у період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з викладачем з приводу проведення занять та консультацій.

9. Політика курсу:

Студент дотримується правил академічної доброчесності (згідно загальних правил Західнодонбаського інституту ПрАТ «ВНЗ»МАУП).

Курс передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії є

дружнім, творчим, відкритим доконструктивної критики.

Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.

Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.

За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

10. Тривалість курсу: 120 годин (4 кредити ЄКТС), з них: 56 годин аудиторної роботи, 64 години – самостійної роботи, екзамен

11. Форми і методи навчання. Основними видами навчальних аудиторних занять є лекції, семінарські заняття, консультації.

При викладанні *лекційного матеріалу* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації.

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути Вашу увагу до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні *семінарських занять* передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у малих групах, дискусія, публічний виступ, групові проекти та кейс-завдання.

Ви працюєте з інформацією вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет, під час занять виконуєте усні та письмові завдання. Програмою курсу передбачено посилену практичну підготовку (*зміст і критерії оцінювання див.: Робоча навчальна програма дисципліни*).

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7aw_VKn1OdfG88Hg8D/view).

13. Система оцінювання навчальних досягнень

Таблиця 4

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	6	6	7	7
Відвідування семінарських занять	1	3	3	4	4
Робота на семінарському занятті	10	3	30	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом	-		74		74
148:100=1,48. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,48 = загальна кількість балів.					
-					

До відомості обліку успішності вносяться сумарні результати поточних досягнень (поточного (рубіжного (модульного)) контролю, бали, отримані студентом за усі передбачені, види навчальної діяльності) та підсумкового контролю за формулою:

$$ZO = \frac{РПД + РПК}{K}$$

ZO – загальна оцінка;

РПД - результати поточних досягнень студента
РПК - результати підсумкового контролю

K розподілу з таблиці 4

14. Календарно-тематичний план

РОЗПОДІЛ ГОДИН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 5

Види робіт за навчальним планом	Години
Аудиторні заняття, у т.ч.:	56
Лекції	28
Семінарські заняття	28
Самостійна робота	64
Всього:	120 (4 кредити)
Форма підсумкового контролю	Екзамен

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 6

	Назва теми	Кількість годин			
		Усього годин / кредитів	Лекції	Практичні	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади регіональної економіки.					
1	Предмет, метод і завдання дисципліни.	8	2	2	4
2	Закономірності, принципи і фактори розміщення продуктивних сил та формування економіки регіонів.	9	2	2	5
3	Економічне районування та територіальна організація господарства	9	2	2	5
4	Регіон у системі територіального поділу праці.	9	2	2	5
5	Сутність, мета і завдання регіональної економічної політики	9	2	2	5
6	Механізм реалізації регіональної економічної політики.	9	2	2	5
Змістовий модуль 2. Регіональна економіка					
7	Господарський комплекс України, його структура і трансформація в ринкових умовах.	13	4	4	5
8	Природний та трудовий потенціал України	9	2	2	5
9	Міжгалузеві господарські комплекси та регіональні особливості їх розвитку і розміщення.	9	2	2	5
10	Економіка України як єдність регіональних соціально-економічних систем.	9	2	2	5
11	Економіка регіонів України: стан та перспективи розвитку.	9	2	2	5
12	Міжнародні економічні зв'язки України та її інтеграція в європейські та інші світові структури.	9	2	2	5
13	Фактори сталого розвитку продуктивних сил.	9	2	2	5
Разом		120/4	28	28	64

15. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Для ефективного засвоєння курсу пропонуються наступні форми самостійної роботи для студентів:

- ознайомлення з основною і додатковою літературою;
- пошук спеціальної літератури, каталогів, статистичної інформації, наукових статей;

- виконання творчого завдання з певної тематики;
- підготовка доповідей і повідомлень для семінарів;
- самостійна підготовка за окремими розділами курсу.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів денної форми навчання, визначається навчальним планом

У ході самостійної роботи студент має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної професійної підготовки.

СРС включає: опрацювання лекційного матеріалу; опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни; підготовку до семінарських занять; підготовку до виступу на семінарських заняттях; поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань; написання есе за заданою проблематикою; пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни; аналітичний розгляд наукової публікації; контрольну перевірку студентами особистих знань за питаннями для самодіагностики; підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю; підготовку до модульного контролю; систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до семестрового екзамену

Самостійна робота студента передбачає поглиблене розкриття теми, що виноситься на семінарське (практичне) заняття зі складанням мультимедійної презентації чи написанням наукової доповіді.

16. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю (*див.: Робоча навчальна програма дисципліни*)

Іспит може проводитися у усній формі (4 теоретичних питання) за відповідь на які максимально можливо отримати 20 балів.

Перерахування у традиційну систему:

1) 20 балів – правильні та повні відповіді на всі запитання, повне розв'язання практичного завдання - «відмінно/зараховано», А, 100-90 балів;

2) 15 балів – студент відповів на всі запитання, однак допускає певні неточності у визначеннях базових категорій, які не впливають на правильність відповіді в цілому, в практичному завданні допущені незначні помилки – «добре/зараховано», В-С, 89-75 балів;

3) 10 балів - студент відповів недостатньо повно і конкретно на поставлені запитання, хоч і відобразив знання основного програмного матеріалу, а також при правильній відповіді на два з трьох поставлених питань, практичне завдання розв'язано з помилками, відсутні висновки – «задовільно/зараховано», D-E, 74-60 балів;

4) 0 балів – дає неправильні відповіді на поставлені запитання, виявляє неналежний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, неспроможний послідовно і правильно аргументувати свою відповідь або взагалі

не в змозі відповісти на поставлені запитання, практичне завдання не розв'язано - «незадовільно/незараховано», F-FX, 59-0.

ЗАГАЛЬНА ПІДСУМКОВА ОЦІНКА (в балах) = результати поточної роботи для студентів + результати іспиту.

17. Шкала відповідності оцінок

Таблиця 7

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

Основна література

1. Жук М.В. Регіональна економіка. Підручник.-К, 2018, 415 с.
2. Іщук С.І. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка. Навч. посіб. – К., 2016, 283 с.
3. Лициленко В.І. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка. Навч. посіб. – К., 2016, 324 с.
4. Манів З.О., Луцький І.М., Манів С.З. Регіональна економіка. Навч. посібник. Львів, 2019, 635 с.
5. Олійник Я.Б., Заблоцький С.П. Регіональна економіка. Навч. посібник. – К., 2018, 440 с.
6. Круш П.В. Регіональне управління: навч. посіб. / П.В. Круш, О.О. Кожемяченко. – К.: Центр учбов. літер., 2017. – 248 с.
7. Лишиленко В.І. Регіональна економіка. Підручник – К.: Центр навчальної літератури, 2011.
8. Олійник Я.Б. Регіональна економіка: Навч. посіб. / Олійник Я.Б., Запотоцький С.П., Кононенко О.Ю., Мельничук А.Л., Пасько В.Ф. За ред. Я.Б. Олійника. – К.: КНТ, 2017. –444 с.
9. . Регіональна економіка у схемах і таблицях: навч.-практ. посіб. – Харків : ХНЕУ, 2015. – 176 с.
10. Позднякова О.Г., Черномаз П.О. Регіональна економіка та

природокористування: навч. посіб. для студ. вищ.навч. закл. – 2-ге вид. – Київ : Центр учбової літератури, 2014. – 351 с.

11. Розміщення продуктивних сил України: Навч. посібник / Під ред. С.І. Дорогунцова, Ю.О. Піторенка, Я.Б. Олійника. К., 2016, 364 с.

12. Стогенко Д.М. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка. Навч. посіб. – К., 2017, 396 с.

Додаткові:

13. Дороніна М.С. Людські ресурси виробничої організації. Діагностика, розвиток: Монографія. – Харків: ХНЕУ, 2016. – 232 ст.

14. Економічна безпека національної економіки за умов глобальних викликів: Монографія / за наук. ред. А.А. Мазаракі – К.: КНТЕУ, 2017. – 623 с.

15. Енциклопедія житлово-комунальної сфери [Бохан А.В., Бондаренко В.Д., Дяків Р.С. та ін.]; за ред. Р. Дяківа. – К.: МЕФ, 2007. – 991 с.

16. Енциклопедія інновацій [Бохан А.В., Голуб В.П., Дяків Р.С., Мазаракі А.А. та ін.] за ред. Р.С. Дяківа, шеф-ред. А.А. Мазаракі. – К.: МЕФ, 2012. – 559 с.

17. Залознова Ю. С. Розвиток людського капіталу в умовах підвищення конкурентоспроможності вугільної галузі // Регіональна економіка. – Львів.-2017. –23-25.

18. Корбівничий О. П. Економічний аналіз сучасного стану туристично-рекреаційного потенціалу України / О. П. Корбівничий // Інвестиції: практика та досвід – Київ. – 2018.– №2. – С.64-77.

19. Людський розвиток в Україні: мінімізація соціальних ризиків (колективна науково-аналітична монографія) / За ред. Е.М.Лібанової. – К.: Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В.Птухи НАН України, Держкомстат України, 2018. – 496 с.

20. Мазаракі А.А. Зовнішньоторговельні аспекти конкурентної політики України в умовах СОТ: Монографія. – К.: КНТЕУ, 2008. – 309 с.

Інформаційні ресурси:

1. Міністерство економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу – www.me.gov.ua

2. Міністерство фінансів [Електронний ресурс]. – Режим доступу – www.minfin.gov.ua

3. Державний комітет статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу – www.ukrstat.gov.ua

4. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу – www.nbuv.gov.ua

5. Державна науково-технічна бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу – www.gntb.n-t.org

6. Верховна Рада України <http://zakon.rada.gov.ua/>

7. Газета «Урядовий кур'єр» <http://www.ukurier.gov.ua/>

8. Нормативні акти України - законодавство для практиків <http://www.nau.kie>

